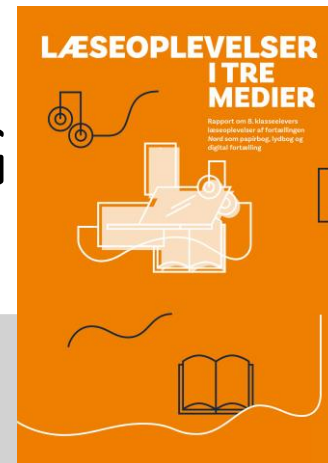

Lydakademiet

- Helle Bundgaard Svendsen, Rikke Ferslev og Ayoe Quist Henkel
- Et delprojekt i Reading Between Media støttet af Novo Nordisk Fonden

Baggrund: Læseoplevelser i tre medier - LYDBOG

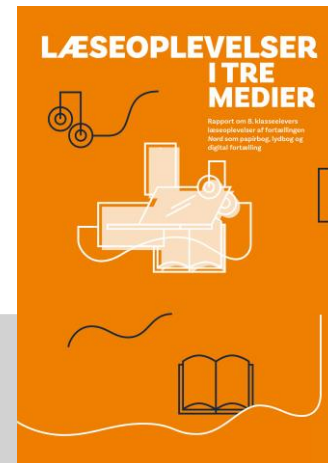
Formål: at undersøge 8. klasseelevers læseoplevelser af et specifikt værk, *Nord* (i tre medieversioner)

- Lydbog
- Digital fortælling
- Illustreret papirbog

Fund - LYDBOG:

- Svært ved at huske tekstens indhold
- Forventning om at det ville være lettere at lytte end at læse, men det var det ikke.
- Det kræver energi og strategier at skabe indre billeder og nogle elever, har ikke udviklet evne til at aktivere dem.
- De lykkes med at overvåge, men ikke regulere egen læsning
- Den passive kropslige læsesituation opleves problematisk
- Oplæserstemmen fremkalder stemninger og atmosfære

Baggrund: Læseoplevelser i tre medier - LYDBOG

- Læseoplevelsen i en skolekontekst er afhængig af, at der finder en læsning sted: At eleverne forstår det, de læser, at de kan huske det, at de kan gengive centrale dele, og at de kan forholde sig distanceret (metakognitivt) til sig selv som læsere.
- Ligesom man taler om, at afkodning kan være et flaskehalsproblem for forståelse inden for den kognitive læseforskning, så bliver det i vores undersøgelse tydeligt, at graden af læseforståelse bliver flaskehals for læseindlevelse og læseoplevelse.

Lydakademiet

- Undersøgelsen kalder på udviklingen af nye didaktiske muligheder til at understøtte lyttesituationen.

Lydakademiet

Tilrettelæggelse:

- Tæt samarbejde med skolens læsevejleder
- 8 elever med ordblinddevanskeligheder
- 8. og 9. klassesetrin
- Periode: 2019 - 2020
- Mål: afprøve og udvikle didaktiske lyttestrategier for at styrke elevernes lytteoplevelse - i samarbejde med eleverne

Lydakademiets principper

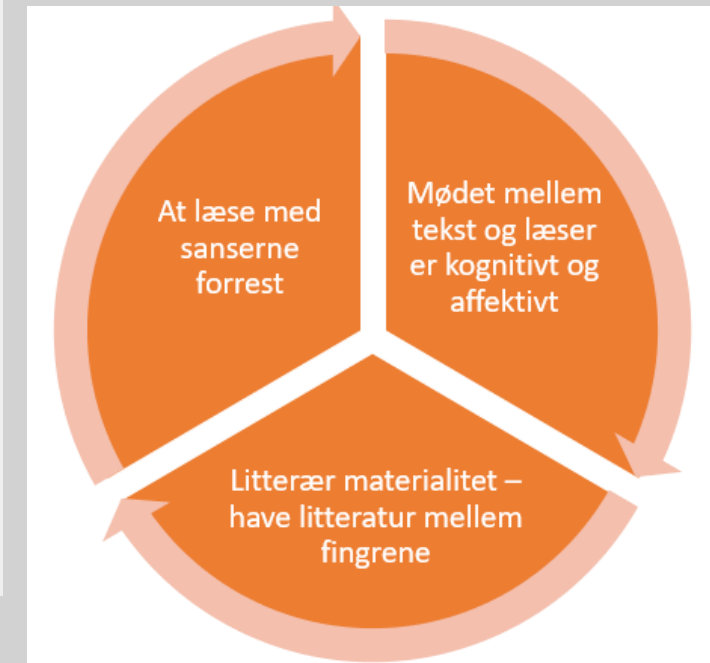
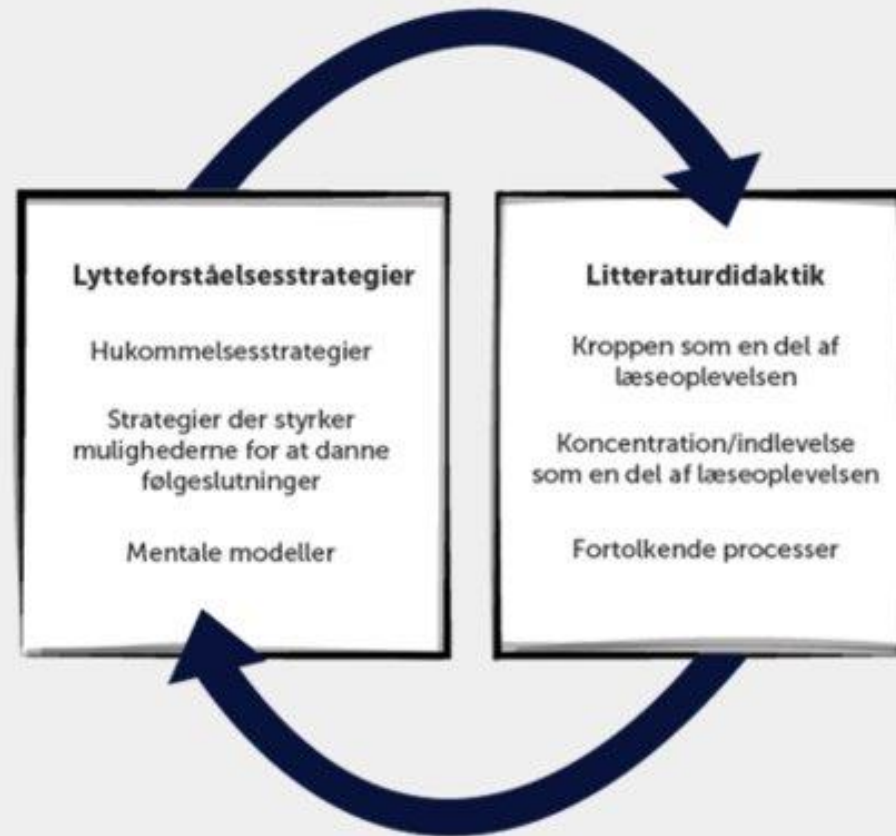
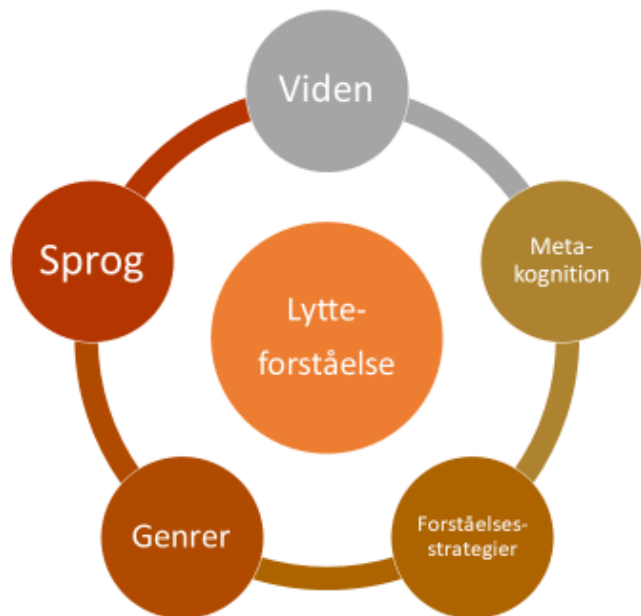
- Udvikle lyttestrategier, der kan bruges til såvel podcast som lydbøger – få greb om lyd, eftersom der ikke er lavet didaktiske designs til lydbogslytning
- Udvikle strategier på lydens præmisser
- Princip for litteraturarbejdet/benspænd: Lytte, visualisere, tale – IKKE skrift!
- Vægt på sansning og stemning, den æstetiske og sansemæssige udveksling
- Den auditive sans - didaktiseringerne bliver multisensoriske

Elevmål:

- Etablere en lytterkontrakt med eleverne
- Øge mængden af elevernes lytning
- Udvikle elevernes erfaring med at lytte til lydfortællinger
- Styrke deres læseoplevelse gennem lyd
- Opleve lyd som en vej til koncentration, ro og fordybelse

Multisensorisk læsning og multisensoriske strategier til at læse litteratur - et didaktisk eksperiment!

Forskningsdesign

Førdata:
Læseforståelse og
egenvurdering (IL) og
kvalitativt interview
med elever (efterår
2019)

Eksplorativt i
samarbejde med
deltagerne i
Lydakademiet (2020)

Corona

Eksplorativt didaktisk
design afprøves i
samarbejde med
deltagerne (okt.-nov.
2020)

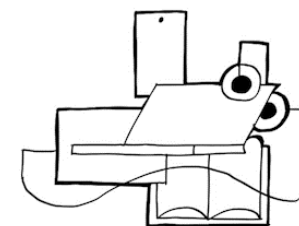
Efterdata:
Læseforståelse og
egenvurdering (IL) og
kvalitativt interview
med elever og
læsevejleder

Læsevejleder - løbende samtaler med eleverne

BLIV EN
AKTIV LYTTER

LydAkademiet

LydAkademiet

dansk.gyldendal.dk/redskaber/lydakademiet/lydakademiet

LydAkademiet

Lydakademiet

Kom i gang med at lytte

Styr på at huske

Styr på handlingen

Styr på personerne

Styr på stemmen

Styr på fortællingens lydunivers

Styr på fortællingen

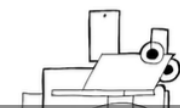
Styr på stemningen

Styr på fortællingens rum

Lærervejledning

LydAkademiet

0:01 / 2:50

Til læreren: Formål med strategi

Til læreren: Resumé af filmen

Til læreren: Før filmen

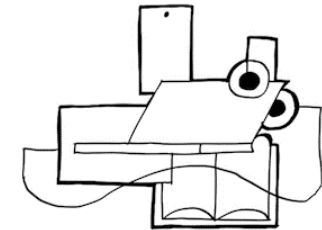
Til læreren: Efter filmen

STYR PÅ AT HUSKE

LydAkademiet

Lad os prøve "Styr på at huske"

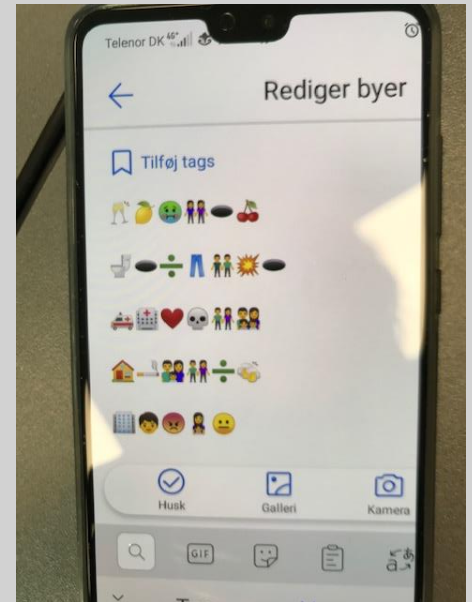
Bruge emojis til at fastholde indholdet/handlingen undervejs – både på papir og på mobil

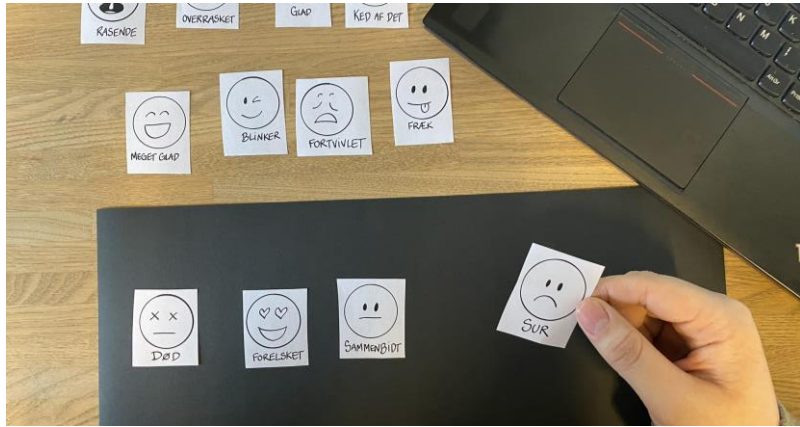
Eksempeltekst: podcasten dobbeltgænger

<https://thirdear.dk/dobbeltgaenger/>

Forberedelse:

- Find emojis frem i hurtigvalg af: person, by, politi, bil, ambulance, slagsmål.

Styr på stemningen

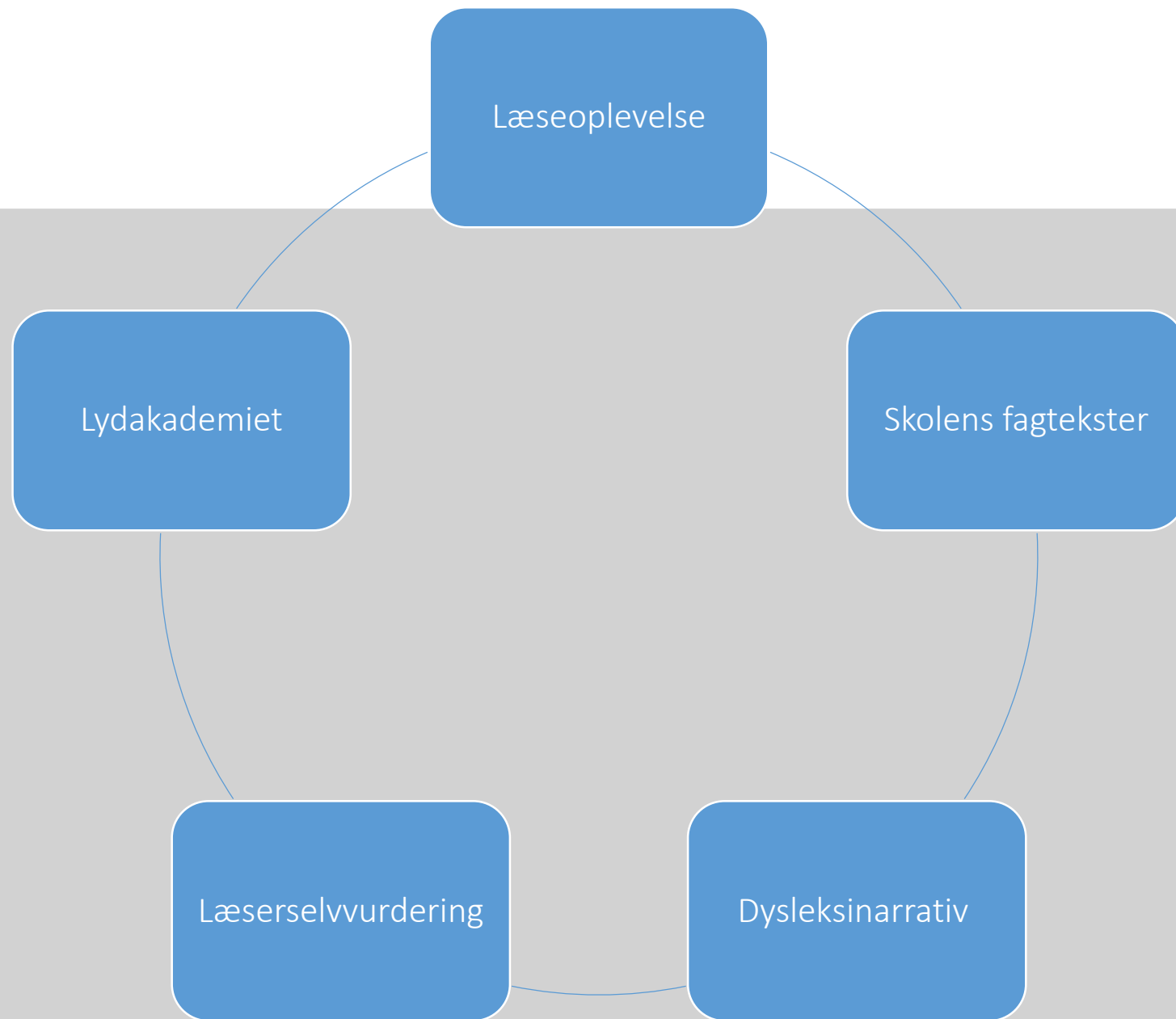
Styr på stemmen

Styr på fortællingens lydunivers

Foreløbige fund

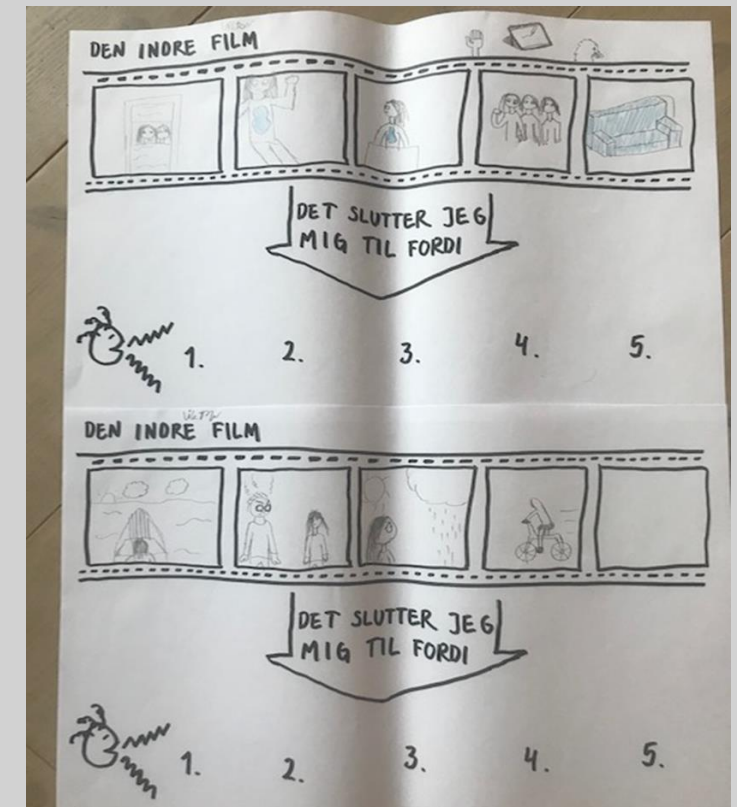
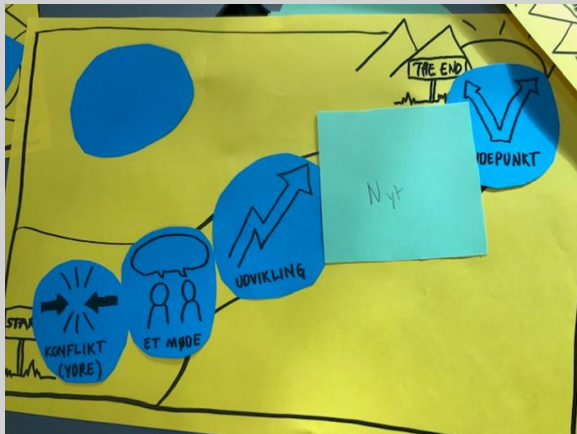
	Elevcase 1	Elevcase 2	Elevcase 3	Elevcase 4	Elevcase 5	Elevcase 6	Elevcase 7	Elevcase 8
Signatur-sætning (lyttelæsning)	"Jeg interesserer mig ikke for det, så..."	"Jeg føler sådan, podcast det er lidt mere sådan mig."	"Nej fordi jeg har ikke lige, jeg har ikke lige fået lyttet, så... men det skal jeg nok i gang med igen."	"Jeg har altid været den der prøver at undgå bøger."	"Nej, det er ikke så tit mere, men jeg har lyttet meget til lydbøger."	"Jeg lyttede overhovedet ikke før Lydakademiet."	"Jeg har ikke så meget tid, så det går lidt langsomt, men når jeg så hører det, så er det meget interessant."	"Neeej... Ikke sådan for det meste..."

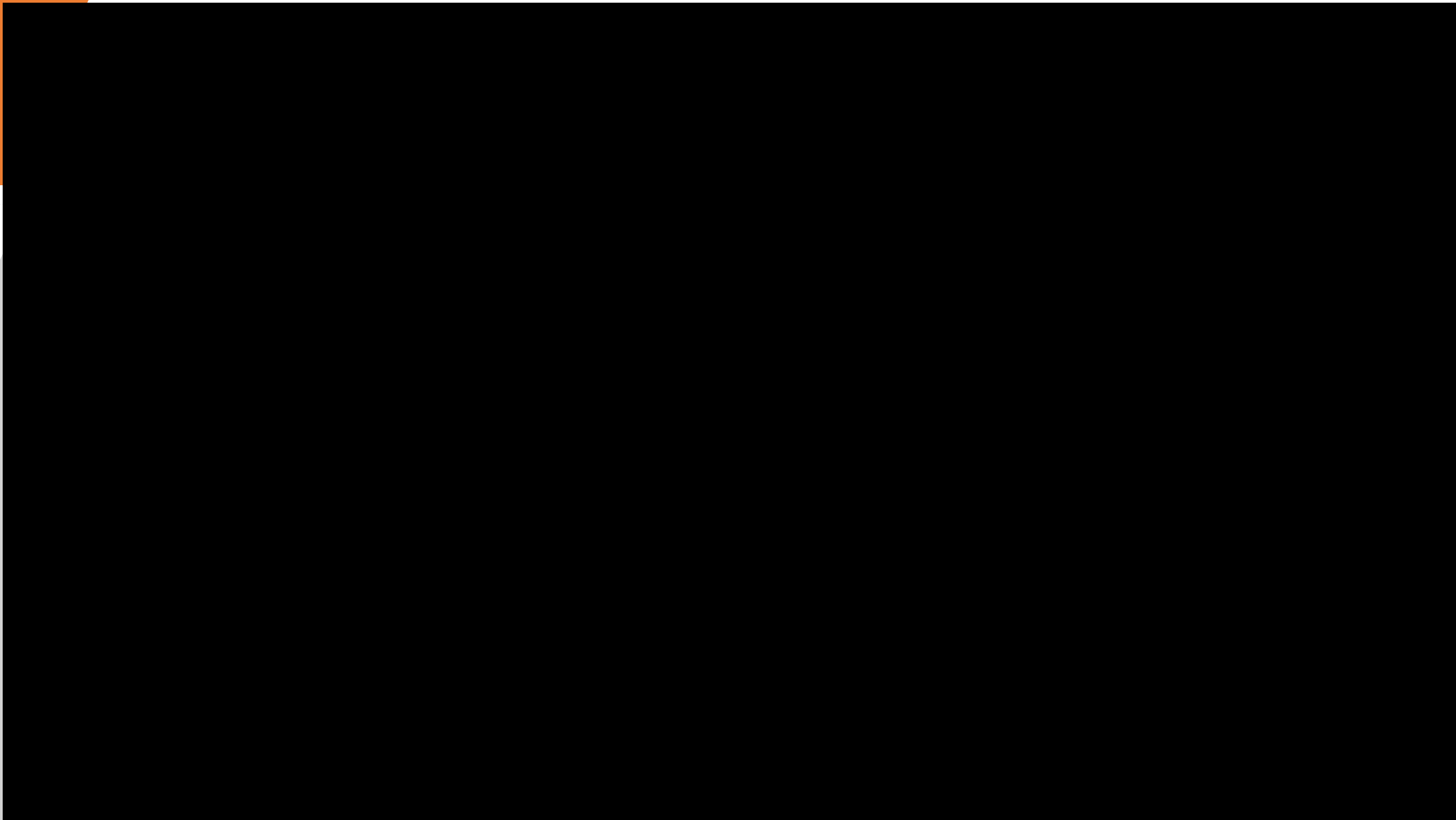
Caselevernes erfaringer med gode læseoplevelser (skønlitteratur)

Lydakademiet – ordblinde elever

- Løbende elevsamtaler og lyttekontrakt
- Elevcase – eksempler
- Undervisningen og strategierne

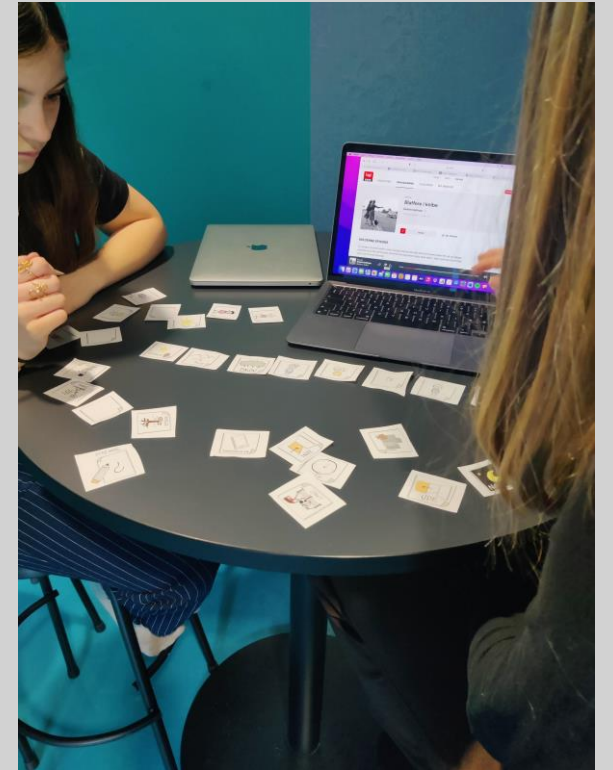

Lydakademiet - almene klasser

Perspektiver i at arbejde med lyttestrategier i almenklassen

- Lige deltagelsesmuligheder
- Overføre lyttestrategierne til almindelig læsning
- Øge læse/lyttelysten
- Det er ikke enten/eller men et både/og

Litteraturliste

- Bogpanelet. (2021) Bogen og litteraturens vilkår 2021. København: [Bogpanelets årsrapport 2021](#)
- Bråten, I. (2008). Læseforståelse - komponenter, vanskeligheder og tiltag. In I. Bråten (Ed.), Læseforståelse læsning i videnssamfundet - teori og praksis (pp. 47-84). Århus: KLIM.
- Brudholm, M. (2014). Læseforståelse - hvorfor og hvordan? (2. udg. ed.). Kbh.: Akademisk Forlag.
- Clark, C & Picton, I (juli 2020). Children and young people's reading in 2020 before and during the COVID-19 lockdown. National Literacy Trust research report.
- Best & Clark (2021) The role of audiobooks to engage reluctant readers and underrepresented children and young people. London: National Literary Trust.
- Best, Clark og Picton (2020) Children, young people and audiobooks before and during lockdown. London: National Literary Trust.
- Elbro, Carsten (2021): Læsevanskeligheder, Hans Reitzels Forlag
- Gøttsche & Svendsen (2014): Læs litteratur med forståelse. Guide til en inkluderende undervisningsmetode, Gyldendal
- Svendsen, H.B. (2018): Læse- og skriveteknologi til unge ordblinde" I Viden om literacy, nr. 24, s. 40-45
- Svendsen & Arendal (2019): Læse- og skriveteknologi i skolen. Hvad og hvordan? I Viden om literacy, nr. 26, s. 6-12
- Have, I & Pedersen, B.S. (2018): At læse en lydbog. I: Andersen, T. R. (red.) Litteratur mellem medier. Aarhus Universitetsforlag
- Henkel, A. Q., Frydensbjerg, J., Michaelsen U. M., Jakobsen, J. T. og Simonsen, A. C. (2021) Grib litteraturen. København: Gyldendal.
- Henkel, A. Q., Mygind, S. og Svendsen, H.B. (2021), "Exploring reading experiences in three media versions: Danish 8th grade students reading the story Nord." L1-Educational Studies in Language and Literature, 21, 1-19. DOI:/10.17239/L1ESLL-2021.21.02.04
- Henkel, A. Q., Pedersen, B. S. & Poulsen, N. (2022) Læsere mellem medier. Silkeborgundersøgelsen. Rapport om læse- og mediepraksis blandt børn i 6. og 8. klasse. Aarhus Universitet. [Kan hentes på her](#)
- Øhrstrøm, C. (2017). Lytteforståelse og lytteundervisning. I: Sprogforum 65

